

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

II. De Contractibus qui adminiculo alijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

estimationem mercis soluat, si pereat: assicuratus soluat etiam assicurationis pretium: fraudes autem omnino remouenda.

7. *Quid est sponso?* Contractus, in quo duo de veritate, vel eventu alicuius rei contententes sibi vicissim aliquid spondent, vt id eius sit, qui veritatem fuerit assecutus. §.2. Sponso.

8. *Num licita?* Ex sua natura licita est dummodo semper super dubiam rem fiat. *Eius exprime conditiones.* Tres sunt. Prima æqualitas in re, quæ spondetur cum æquali incertitudine. Secunda dubius eventus rei in vtroque. Tertia vt vterque in eodem sensu accipiat id, de quo certatur.

9. *Spondeo eum eo, de quo scio veritatem scire.* Si adhuc id cognoscens velis spondere, tibi imputa.

10. *Decipi alterum existimo, cum tamen re vera alter certus sit.* Probabile est posse spondere, probabilius tamen & æquius est, quod non possit alter spondere, nisi prius deceptione te commoneat. de

11. *Dubito in presenti de re, de qua antea certum me putabam.* Poteris spondere.

12. *Sunt sponsoes cum conditione illicita, v.gr. quod alterum potando superabit quis, quod bimestri spatio alter morietur: num lucrum ex his restituendum?* Iure quidem ciuili damnatae sunt, at tamen lucrum restituendum non est.

13. *Quid de sponsoe super vita aut morte Papæ, aut super futura Cardinalium electione?* Ex se res licita esset, iure tamen positiuo Pontificum prohibita, & irrita redditæ huiusmodi sponsoes.

14. *Quid est Sors?* Scio sortes triplices esse; Diuinatorias, Consultatorias, & Diuisorias. De postremis requiris; Contractus est, quo aliqui ius habentes in aliqua re conueniunt, vt mittantur sortes, quisnam illam debeat obrinere. §.3. Sors.

15. *Num licitus contractus?* Ita planè, si fraudes absint, in temporalibus quidem, non in electionibus Ecclesiasticis.

CAPVT II.

De contractibus, qui aliis contractibus sunt adminiculo.

16. *Am de Societatibus differuimus, solum de Fideiussione, Pignore, aut Hypotheca agendum nobis est. Quidnam*

Ff 3 est

454 *Moralis Theologiae Tract. III. Iustitia,*
est fideiussio? Alienæ susceptio obligationis, per quam obli-
gat se quis ad eam implendam, si debitor principalis non
soluerit.

17. *Quis est fideiussor? Is, qui pro alio fidem suam obli-*
gat, & fide sua iubet esse, quod alius debet creditori. Duplex
quidem est, iudicialis, & extraiudicialis.

18. *Quanam conditiones ad fideiussionem requiruntur? De-*
bet esse contractus accessorius: debet obligari fideiussor non
plus quam principalis debitor: si obligatio principalis in-
ualida est, inualida erit etiam fideiussoris obligatio: non po-
test fideiussor conueniri, nisi in defectum principalis.

ante 19. *Potest ne conueniri fideiussor principalem in aliquibus*
casibus? Potest quidem in tribus. 1. Si renunciaffet beneficio
Autenti. Præsente, cap. de fideiuss. 2. Quando constaret prin-
cipalem non esse soluendo. 3. Quando fideiussor conuentus
negasset se esse fideiussorem.

20. *Quinam fideiubere possunt? Qui liberam habent suo-*
rum bonorum administrationem, & principaliter possunt
obligari. Mulier ne pro viro? Minimè fideiubere potest. Quid
de Clericis, & Religiosis? Clerici in proprium damnum pos-
sunt, Religiosi sine sui Superioris consensu non possunt fide-
iussores esse.

21. *Exigi ne potest pro fideiussione pretium? Regulariter*
potest: aliquando tamen illicitum esse potest.

22. *Quand nam tenebitur fideiussor? Quando debitor sol-*
uendo non esset: quando esset absens. Quando suo iuri re-
nunciaffet. Quid si plures sint? Omnes tenentur.

§. 2.
Pignus. 23. *Quidnam Pignus? Latè sumptum res est subiecta, vel*
obligata pro debito. Strictè autem, addit traditionem eius
creditori, vel alteri loco illius.

24. *Quidnam autem est Hypotheca? Latè sumpta idem est*
quod pignus latè sumptum; strictè autem est res subiecta
modo dicto, non facta traditione rei ita obligata.

25. *Quotuplex illa? Quadruplex. Expressa & Tacita,*
Conventionalis, Prætoria, & iudicialis. Profectò Tacita
& Conventionalis in vniuersalem & particularem subdivi-
ditur.

26. *Quanam res subiici possunt? Res quæ subiici possunt,*
duplices sunt, corporales, & incorporales, vt iura. Subdi non
possunt hypothecæ res sacræ, publicæ, liber homo, publica
stipendia, instrumenta aratoria, & spes præmiorum pro colo-
nis, & athleticis, neque res aliena.

27. *Quinam dare possunt pignori, aut hypothecæ? Generatim*
qui

qui possunt alienare, & habent liberam suorum bonorum administrationem.

28. Mutatur res, v. gr. exuritur domus: quidnam remanet suo pignoris, aut hypotheca? Id quod remanet eius rei, v. gr. solum.

29. Indica pignoris, aut hypotheca substantialia. 1. Ut aliqua precedat obligatio. 2. Ut adsit res certa. 3. Ut creditor in sortem computet fructus. 4. Ut teneatur de dolo, culpa lata, & legi. 5. Ut pignus pro vno datum, pro alio debito retineri possit. Solent ne pacta aliqua apponi? Solent planè. Primum est, ut omne pactum turpe prohibeatur, quale (inter alia) legis commissoriae, ut si suo tempore non fiat solutio, pignus cadat in ius & dominium creditoris. Secundum ut creditor propria autoritate possit pignus occupare pro debito non soluto, idque tanquam iusto pretio emptum sumere licitum est. Tertium denique, ne liceat debitori pignus vendere, omnino pactum illicitum est.

hoc
no

CAPVT III.

De quasi contractibus, & nonnullis contractibus innominatis.

30. Quid est mandatum? Gratuita susceptio aliquid exequendi, quod alius formaliter, aut virtualiter iungit. Transit in locationem, si merces pro eo sumatur; non autem, si tantum sit spes remunerationis habendae, imò etiam cum promissione remunerationis non tollitur ratio mandati. Est contractus innominatus, & quasi contractus.

§. I.
Manda-
tum.

31. Quotnam sunt mandati genera? Multa planè. Porro de re illicita inualidum est, & damna ex iniquo mandato restituenda. Mandans percuti quem, non occidi, si sequatur occisio, non punitur poena ordinaria homicidij, sed mitiori.

32. Indica mandati substantialia. Adesse debet consensus utriusque, praecessio obligationis alicuius, de re bona debet esse, & mandans in eo dando certam formam praescribere.

33. Obligationes exorime mandati. Qui mandatum recipiunt, tenentur regulariter de dolo, & culpa lata. De casu fortuito, qui poterat praevideri, & cogitari, tenetur qui mandat, non de alio. Obligatio praecipua mandatarij est servare fines mandati: si excedat, non est ratum quod egerit.

Ff 4

34. Quid